

Ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı

(Yürülük Tarihi : 01.04.2015)

5510 sy kanun ek madde yasa düzenlemesi

Ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde **çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 gün ve daha fazla olan sigortalılar** hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin hükümler uygulanır.

Bunların bildirim, işverenler tarafından örneği Kurumca hazırlanan belgeyle en geç çalışmanın geçtiği ayın sonuna kadar yapılır.

Süresinde yapılmayan bildirim için işverene her bir sigortalı için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.

Ev hizmetlerinde **çalışma gün sayısı 10 günden az olanlar için ise**, çalıştırıldıkları süreyle orantılı olarak çalıştıranlarca 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının %2'si oranında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi ödenir.

Bu şekilde çalışanların sigortalılık tescili, çalışan ve çalıştıran imzalarını da ihtiva eden ve en geç çalışmanın geçtiği ayın sonuna kadar Kuruma verilmesi gereken belgenin Kuruma verilmesi ile sağlanır.

Bunlar hakkında hastalık sigortası hükümleri uygulanmaz.

Bu fıkra kapsamına girenler, adlarına ödenen priminin ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar aynı kazancın otuz katının %32,5 oranında prim ödeyebilir.

Bu süre içinde ödenmeyen primin ödenme hakkı düşer.

Ödenen primler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar 30 gün prim ödemeleri ve prim borcunun olmaması halinde sağlık sigortasından yararlanır.

5510 sy kanun ek madde uygulaması

1 NİSAN 2015 TARİHİNDEN İTİBAREN UYGULANACAK OLAN BU YENİ DÜZENLEMeye GÖRE, EV HİZMETLERİNDE 10 GÜNDEN AZ VEYA 10 GÜNDEN FAZLA ÇALIŞTIRILACAK OLANLARIN. SİGORTAYA BİLDİRİMLERİNİN NASIL YAPILACAKTIR ?

EV HİZMETLERİNDE ÇALIŞANLARIN SİGORTAYA BİLDİRİMLERİ:

6552 sayılı Kanunun 55. maddesiyle, 5510 sayılı Kanuna eklenen ve **1 Nisan 2015** tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan EK 9. maddeye göre, ev hizmetlerinde çalışanlar, ay içinde **10 günden fazla** çalışanlar ve **10 günden az** çalışanlar olmak üzere iki ayrı kategoriye ayrılmaktadır.

Şöyle ki;

a) Ev Hizmetlerinde Ay İçinde 10 Gün ve daha Fazla Çalışanların Sigortalılığı:

Ev hizmetlerinde (yemek, temizlik, çocuk, hasta, yaşlı bakımı vb.) bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 gün ve daha fazla olan sigortalılar hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi (SGK4/1-a) kapsamındaki sigortalılara ilişkin hükümler uygulanacaktır.

Bunların bildiri mi, işverenler tarafından örneği Kurumca hazırlanan belgeyle en geç çalışmanın geçtiği ayın sonuna kadar yapılacaktır. Süresinde bildiri mi yapılmayan her bir sigortalı için işverene bir asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Kanun metninden de görüleceği gibi, ev hizmetlerinde ay içinde 10 gün ve daha fazla çalışanlar, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4/a maddesi kapsamında sigortalı sayılacak ve buna ilişkin hükümler uygulanacaktır.

b) Ev Hizmetlerinde Ay İçinde 10 Günden Az Çalışanların Sigortalılığı:

Yapılan bu düzenleme ile ev hizmetlerinde çalışanlardan, ay içinde 10 günden az çalışanlar için tamamen farklı ve örneği bulunmayan bir uygulama getirilmiştir.

Buna göre;

Ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olanlar için, çalıştırıldıkları süreyle orantılı olarak çalıştıranlarca kanunun 82. maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazancın alt sınırı üzerinden (asgari ücret) % 2 oranında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi ödenecektir.

Bu şekilde işçi çalıştıranlar, 5510 sayılı Kanunun uygulanmasında işveren sayılmazlar.

Bu şekilde çalışanların sigortalılık tescili, SGK tarafından hazırlanacak ve işe giriş bildirgesi benzeri bir belgenin, işçi ve çalıştıran tarafından imzalanarak en geç

çalışmanın geçtiği ayın sonuna kadar SGK'ya verilmesi gerekir. Sigortalılık başlangıcında bu belge üzerinde çalışma başlangıcına dair kayıtlı en eski tarih esas alınacaktır.

Bunlar hakkında yani, ev hizmetlerinde ayda 10 günden az çalışanlara, belli durumlarda sadece iş kazaları ve meslek hastalığı hükümleri uygulanacak olup, bunlara hastalık sigortası hükümleri uygulanmayacaktır.

Bu şekilde çalışanlar isterlerse, adlarına ödenen primin ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar aynı kazancın (asgari ücretin) %32,5 oranında primi kendileri ödeyebilecektir. Bunun %20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, %12,5'i genel sağlık sigortası primidir. Bu süre içinde ödenmeyen primin ödenme hakkı düşecektir. Bu şekilde işçi tarafından ödenen primler, 5510 sayılı Kanun'un 4/a maddesi kapsamında (SSK'lı) sayılacaktır.

Bu şekilde prim ödeyenler, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası hükümlerinde yararlanabilecektir. Ancak, bu süre içinde primler belirtilen sürede ödenmezse, primin ödenme hakkı düşecek ve ileride ödeme imkanı olmayacaktır.

Sigortalının iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kollarından sağlanan yardımlardan yararlanabilmesi için iş kazasının olduğu tarihten en az on gün önce tescil edilmiş olması ve sigortalılığının sona ermemiş olması, kanuna göre iş kazası veya meslek hastalığından dolayı geçici iş göremezlik ödeneği ödenmesi veya sürekli iş göremezlik geliri ya da malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık bağlanabilmesi için prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması şarttır.

Bu sigortalılar ile ilgili iş kazası ve meslek hastalığı olaylarında Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasındaki işverenin, iş kazasının meydana gelmesindeki sorumluluğu ile ilgili hükümleri uygulanmayacaktır. Çünkü bu şekilde işçi çalıştıranlar, işveren sayılmamaktadır.

Ev hizmetlerinde ay içinde 10 günden az çalışanlar ve adlarına sadece % 2 oranında iş kazası ve meslek hastalığı primi yatırılanlar, 5510 sayılı Kanunun, Sigortalı Sayılmayanlar başlıklı 6. maddesindeki "Ev hizmetlerinde çalışanlar (Kanunun ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında sigortalı olanlar ile ücretle aynı kişi yanında ay içinde 10 gün ve daha fazla süreyle çalışanlar hariç) " hükmüne istinaden sigortalı sayılmamaktadır.

Ayrıca EK 9. Madde de, "Bu maddenin ikinci fıkrasındaki sigortalılar hakkında Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri hükümleri uygulanır." denmektedir. Dolayısıyla, ev hizmetlerinde ay içinde 10 günden az çalışan ve adlarına sadece % 2 oranında iş kazası ve meslek hastalığı primi ödenenlerin eş veya çocukları üzerinde genel sağlık sigortasından yararlanabilecekleri görülmektedir.

Bilgilerinize sunar, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımla,

Dr. Yahya Arıkan